

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/437/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2111203659
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2111203659.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Barcajovej a sudkýň JUDr. Márie Klepancovej a JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD., v právnej veci žalobcu: A. Z., nar.XX.XX.XXXX, bytom N. D. H. XXX, zastúpený advokátskou kanceláriou PROSMAN A PARTNERI advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 36 865 281, Trnava, Hlavná 31, proti žalovanému: A. T., nar.XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/XX, H., o zaplatenie 4.931,90 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 37C/38/2011-53 zo dňa 22. februára 2012 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti, ktorou bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.080,- eur, úrok z omeškania 9% ročne zo sumy 4.080,- eur od 22.9.2010 do zaplatenia potvrdzuje.

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti, ktorou bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 844,56 eura z rušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 4.924,56 eura (sumu 4.080,- eur požičaná suma istiny a 844,56 zmluvná pokuta), úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 4.080,- eur od 22.09.2010 do zaplatenia a to všetko do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol, žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi trovy konania a právneho zastúpenia v sume 998,30 eura, a to do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku k rukám právneho zástupcu žalobcu. Súd prvého stupňa mal po vykonanom dokazovaní za preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne, pretože účastníci konania v presne nezistený čas (okolo 26.08.2010) uzavreli ústnu zmluvu o pôžičke (nebolo ustálené, či pôžička bola poskytnutá jednorazovo alebo vo viacerých splátkach, jej celková výška však nebola medzi účastníkmi konania sporná), na základe ktorej žalobca požičal žalovanému sumu vo výške 4.080,- eur; následne účastníci dňa 26.08.2010 podpísali „Dohodu o uznaní dlhu a spôsobe splatenia“, v ktorej žalovaný uznal svoj dlh voči žalobcovi vo výške 4.080,- eur čo do dôvodu aj výšky, a zaviazal sa uvedenú sumu zaplatiť do 21.09.2010, žalovaný ani v súdnom konaní nepopieral, že uvedenú sumu je žalobcovi dlžný, prezentoval ochotu mu dlh vrátiť, čo však podmieňoval získaním finančných prostriedkov od pána G. (na vyrovnanie dlhu dokonca ponúkol previesť na žalobcu zmenku, ktorú má proti pánovi G.). Obranu žalovaného, že časť požičanej sumy žalobcovi vrátil a že žalobca vedel, že ním požičané peniaze žalovaný následne požičiava hráčom hrajúcim na výherných automatoch v prevádzke, kde žalovaný pracoval ako krupier, súd prvého stupňa považoval za účelovú, nakoľko tvrdenie o vrátení časti pôžičky nijakým spôsobom nepreukázal, neprodukoval a nenavrhol dôkazy na jeho preukázanie, a vedomosť žalobcu o ďalšom osude požičaných peňazí nie je v súdnom prípade rozhodujúca, nakoľko žalobca ako veriteľ požičal žalovanému ako dlžníkovi peniaze na voľné nakladanie (čo je podstatou pôžičky), t.j.

záväzkový vzťah, ktorý je predmetom konania vznikol iba medzi účastníkmi konania. Súd prvého stupňa preto dospel k záveru, že žalobca má nárok na zaplatenie celej žalovanej sumy istiny vo výške 4.080,- eur. Čo sa týka zmluvnej pokuty, na túto má žalobca tiež nárok, a to v dohodnutej výške 0,18% denne z dlžnej sumy, nakoľko žalovaný nedodržiaval zmluvnú povinnosť (zaplatiť sumu 4.080,- eur do 21.09.2010), pričom žalovaný sa zaviazal v prípade nezaplatenia dlhu alebo jeho časti túto zmluvnú pokutu zaplatiť - žalovaný mal v lehote od 21.09.2010 vrátiť z pôžičky sumu vo výške 4.080,- eur, čo však nesplnil, čím porušil zmluvnú povinnosť, a dňom 22.09.2010 vzniklo právo žalobcu účtovať zmluvnú pokutu, ktorú mu súd priznal vo výške 0,18% denne od 22.09.2010 zo sumy 4.080,- eur do 14.02.2011 (dokedy si ju žalobca uplatnil) vo výške 844,56 eura. Zmluvnú pokutu účtovanú za deň 21.09.2010 (vo výške 7,34 eura) súd žalobcovi nepriznal, nakoľko nárok na zmluvnú pokutu vznikol až počnúc dňom 22.09.2010 (do 21.09.2010 totiž mal/mohol žalovaný dlh zaplatiť) - v tejto časti potom súd návrh zamietol. Čo sa týka úroku z omeškania, priznal ho žalobcovi vo výške základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania (ku dňu 22.09.2010 vo výške 1%-to) zvýšenej o 8 percentuálnych bodov, preto priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 4.080,- eura (dlžná istina zo zmluvy o pôžičke) od 22.09.2010 (prvý deň omeškania so zaplatením pôžičky) do zaplatenia. Súd prvého stupňa rozhodol o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 142 ods. 3 OSP (neúspech žalobcu bol iba v nepatrnej časti - 0,15%) tak, že procesne úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v sume 998,30 eura a to ako náhradu zaplateného súdneho poplatku za žalobu v sume 295,50 eura a trovy právneho zastupovania v sume 702,80 eura (za 3 úkony právnej pomoci po 170,95 eura zvýšené o DPH vo výške 20%, t.j. 615,42 eura, za 1 úkon právnej pomoci v sume 42,74 eura (1/4-ina zo sumy 170,95 eura) zvýšené o DPH v sume 20%, t.j. 51,29 eura, 2x režijný paušál po 7,41 eura zvýšené o DPH vo výške 20%, t.j. 17,78 eura, 2x režijný paušál po 7,63 eura zvýšené o DPH vo výške 20%, t.j. 18,31 eura) proti procesne neúspešnému žalovanému.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Uviedol, že súdom uloženú povinnosť zaplatiť žalobcovi stanovenú sumu považuje za nedôvodnú a nespravodlivú. Je presvedčený, že mu bolo odňaté právo na spravodlivý proces tým, že súd vzal do úvahy len argumenty žalobcu a jeho právneho zástupcu, pričom na ním uvádzané argumenty vôbec neprihliadol. Voči jeho osobe bolo postupované nespravodlivo, súdom nebol poučený o tom, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ku ktorým skutočnostiam sa má ešte vyjadriť. Opätovne tvrdí, že od žalobcu nedostal žiadne peniaze, ale tento finančný obnos vyberal z pokladne spoločnosti TT Group Slovakia s.r.o., ktorej bol zamestnancom, peniaze nevybral naraz, ale postupne v priebehu roka a pol, ako čašník - krupier vydával tieto peniaze hráčom na automatoch, priebežne tieto finančné prostriedky vracal a toto všetko sa dialo s vedomím jeho zamestnávateľa, pretože v tejto herni boli takéto praktiky, o ktorých zamestnávateľ vedel. Až keď dlhy jedného hráča (O. G.) narástli, zamestnávateľ A. Z. mu prikázal podpísať Dohodu, ktorej obsah si ani nečítal a bolo mu vysvetlené, že doklad podpisuje pre istotu, aby naháňal dlžníka herne O. G.. Po podpísaní dohody G. odmietal dlh zaplatiť, preto ho požiadal o vystavenie zmenky. Ďalej namietal, že konajúci sudca vyniesol rozsudok bez toho, aby vypočul podľa žalovaného najzásadnejšieho svedka O. G.. Na rozdiel od žalobcu nebol v konaní zastúpený, nakoľko nemal a nemá na to finančné prostriedky. Má za to, že sudca ho mal oboznámiť s rozsahom vykonaného dokazovania, t.j. ktorými dôkazmi má preukázané, že žalovaný si od žalobcu peniaze požičal. Sudca vôbec nevenoval pozornosť ani jeho tvrdeniu, že nikdy neuzavrel písomnú ani ústnu zmluvu o pôžičke s osobou žalobcu. Ak peniaze vyberal, išlo o peniaze spoločnosti TT Group Slovakia s.r.o. a boli vyberané so súhlasom a vedomím jej spoločníka a konateľa. Z týchto dôvodov žiadal o zmenu predmetného rozsudku tak, že žaloba žalobcu bude ako nedôvodná zamietnutá.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že s rozsudkom súhlasí a prikláňa sa k jeho záveru, a preto ho navrhuje ako vecne správny potvrdiť. Žalovaný v odvolaní účelovo vykreslil celú situáciu. V predmetnej veci súd prvého stupňa vyzdvihol podľa jeho názoru podstatnú výpoveď žalovaného na pojednávaní dňa 22.02.2012, kedy žalovaný uviedol rozhodujúce skutočnosti a to, že žalovaný potvrdil, že od žalobcu prevzal peniaze vo výške 4.080,- eur, že tieto peniaze požičiaval ďalej hráčom, že ak mu G. zaplatí dlh, nemá problém zaplatiť svoj dlh žalobcovi a že žalobca nemusel G. poznať ani stretnúť ho, pretože peniaze mu požičiaval on.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§

201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému bol tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal vec podľa ust. § 212 ods. 1 a 2 OSP, posúdil v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v zmysle § 219 OSP v sume 4.080,- eur s príslušenstvom potvrdiť a vo zvyšku - t.j. v časti priznanej zmluvnej pokuty zrušiť (ako i na tom závislý výrok o trovách konania na súde prvého stupňa) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia z. č. 757/2004 Z. z.).

Odvolací súd vo veci rozhodol podľa § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania tak, že rozsudok verejne vyhlásil, keďže vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem a nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania.

Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením súdu prvého stupňa v časti, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená zmluva o pôžičke.

Uzavretie zmluvy o pôžičke v konaní potvrdili obaja účastníci. Žalovaný síce v odpore proti platobnému rozkazu namietal existenciu svojho záväzku i podpísanie uznania dlhu, avšak na pojednávaní pred súdom prvého stupňa potvrdil, že od žalobcu prevzal 4.080,- eur, potvrdil, že žalobca mu peniaze požičal i to, že si je vedomý povinnosti ich žalobcovi vrátiť. Poukazoval jedine na to, že peniaze mu má vrátiť G., ktorý sa mu vyhýba, preto peniaze pre žalobcu nemá. Uviedol, že v prípade, ak mu G. (ktorému peniaze požičal on) peniaze vráti, nemá problém svoj dlh žalobcovi uhradiť. V odvolaní uvedená námietka, že súd prvého stupňa nevypočul G. je nenáležitá, pretože z obsahu spisu nevyplýva, že by žalovaný výsluch tohto svedka navrhoval. V odpore proti platobnému rozkazu ako svedka uviedol A.I., avšak na pojednávaní pred súdom prvého stupňa v rámci svojej výpovede žiaden dôkaz vykonať nenavrhoval, rovnako návrh na doplnenie dokazovania nepredniesol do vyhlásenia dokazovania súdom prvého stupňa za skončené.

Žalovaný v odvolaní ďalej argumentoval tým, že súd prvého stupňa ho nedostatočne poučil o sporných a nesporných skutočnostiach v zmysle § 118 OSP.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd v zmysle § 118 OSP oboznámil na pojednávaní doterajšie konanie, vykonané dokazovanie, oboznámil ich, ktoré skutočnosti sú medzi účastníkmi sporné a ktoré zostávajú nespornými. Žalovaný k tomuto oboznámeniu sporných a nesporných skutočností nič neuviedol.

V predmetnom konaní medzi účastníkmi nebol sporný skutkový stav, nebolo sporné to, že žalobca požičal žalovanému sumu 4.080,- eur a žalovaný má povinnosť túto sumu žalobcovi vrátiť, avšak doposiaľ mu ju nevrátil. Za nesporné bolo možné považovať i tvrdenie žalovaného, že peniaze ďalej požičal G. a sám uviedol, že tohto zrejme žalobca ani nepozná a preto ide o vzťah medzi ním a G. a nie o vzťah medzi G. a žalobcom. Skutočnosť, že G. doposiaľ žalovanému požičané finančné prostriedky nevrátil, neznamená spornosť nároku žalobcu, ale ide o nesolventnosť žalovaného, ktorý má problém požičané finančné prostriedky žalobcovi vrátiť.

V súvislosti s uvedenou námietkou treba uviesť, že ustanovenie § 118 OSP upravuje postup sudcu vo vzťahu k nesporným skutočnostiam a sporným skutočnostiam. Zabezpečuje vyššiu ochranu účastníkov konania tým, že sudca usmerní účastníkov konania o rozsahu dokazovania, ktoré mieni vykonať, čím sa môžu minimalizovať stavy tzv. opomenutých návrhov na dokazovanie zo strany účastníkov. Sleduje sa ním aj predvídateľnosť postupu súdu a tým aj posilnenie práva na spravodlivý súdny proces.

Všetky ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (vrátane ustanovenia § 118) treba vykladať systémovo a vo vzájomnej súvislosti. Musí sa pri tom vždy prihliadať na osobitosti každej prejednávanej veci pri súčasnom rešpektovaní princípu rovnosti. Je preto vždy vecou individuálneho posúdenia,

aké dôsledky majú (prípadné) procesné nedostatky, ku ktorým došlo v občianskom súdnom konaní v postupe súdov (viď II. ÚS 264/2006). Nemožno pritom opomenúť, že cieľom uvedeného ustanovenia je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť účastníkov už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho cieľom je tiež zjednodušiť a zrýchliť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré podľa názoru súdu sú buď nesporné alebo právne bezvýznamné. Z uvedeného možno vyvodiť, že rozhodnutie súdu nemožno považovať za prekvapivé; námietky žalovaného v tomto smere preto nie sú dôvodné (Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 128/2011).

V danej veci je podstatné to, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že sumu 4.080,- eur žalobca žalovanému požičal, čo žalovaný uznal na pojednávaní dňa 22.02.2012, preto súd prvého stupňa nemal dôvod pokračovať v dokazovaní a vypočúvať žalovaným v odvolaní uvedeného svedka O. G., ani sa zaoberať tým, na čo žalovaný peniaze použil, či ich O. G. požičal a či žalobca o tom vedel. Nakoľko žalovaný si od žalobcu predmetnú sumu požičal na základe ústnej zmluvy o pôžičke, má povinnosť ich vrátiť.

V konaní nebolo sporné, že žalovaný ako dlžník mal veriteľovi predmetný dlh z pôžičky vrátiť dňa 21.09.2010. V prípade, ak dlžník dlh nesplnil, dostal sa do omeškania. Preto úroky z omeškania určené súdom prvého stupňa boli určené v správnej výške 9% ročne zo sumy 4.080,- eur od 22.09.2010 do zaplatenia.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Odvolací súd v danom prípade dospel k záveru, že súd prvého stupňa v súvislosti s povinnosťou žalovaného vrátiť žalobcovi sumu 4.080,- s príslušným úrokom z omeškania vykonal vo veci dostatočné dokazovanie (ďalšie dokazovanie účastníci nenavrhli a konania ani potreba ďalšieho dokazovania vzhľadom na nespornosť nároku žalobcu nevyplývala), preto súd prvého stupňa postupoval správne, pokiaľ žalobcovi uvedenú pohľadávku voči žalovanému priznal. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v tejto napadnutej časti potvrdil.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP súd rozhodnutie zruší, len ak podľa písm. f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a ak podľa písm. h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Súd prvého stupňa priznal žalobcovi sumu 844,56 titulom zmluvnej pokuty, pretože „Dohodu o uznaní dlhu a spôsobe splatenia“ zo dňa 26. 8. 2010 žalovaný prevzal na seba záväzok uhradiť sumu 4.080,- eur do 21. 9. 2010, ak tento svoj záväzok nedodrží, je povinný platiť zmluvnú pokutu 0,18 % denne z dlžnej sumy do zaplatenia. Dohoda o uznaní dlhu a spôsobe splatenia zo dňa 26. 8. 2010 bola uzavretá písomne, zmluvná pokuta bola dohodnutá v súlade so zákonom a preto súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zmluvnú pokutu za čas od 22. 9. 2010 do 14. 2. 2011 v sume 844,56 eura uhradiť.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa v časti priznanej zmluvnej pokuty nedostatočne zistil skutkový stav a vec neposúdil správne ani po právnej stránke, jeho rozhodnutie nie je ani dostatočne odôvodnené.

Podľa § 544 ods. 1 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

V ustanovenia § 544 a 545 OZ je upravená zmluvná pokuta ako osobitný zabezpečovací prostriedok záväzkov. Zmluvná pokuta je dohodou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade porušenia povinnosti, ktorej splnenie vyplýva zo zabezpečovanej zmluvy. V praxi ide najčastejšie o prípady, keď dlžník vlastným zavinením dlh nesplní vôbec alebo nie včas alebo nie riadne. Splnenie povinnosti, ktorá sa zmluvnou pokutou zabezpečuje, vyplýva predovšetkým z príslušnej zmluvy. Môže ísť o akúkoľvek zmluvu uzavretú podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, osobitného

právneho predpisu alebo i o nepomenovanú zmluvu. Závazok z dohody o zmluvnej pokute má akcesorickú povahu - jeho existencia a dôsledky sa viažu na existenciu hlavného záväzkového vzťahu medzi dlžníkom a veriteľom. Ak ku vzniku hlavného záväzku z akéhokoľvek dôvodu nedôjde, nemôžu nastať ani účinky akcesorického záväzku, ktorý mal zabezpečovať plnenie zmluvnej povinnosti.

Závazok z dohody o zmluvnej pokute je akcesorickým záväzkom, a preto sa jeho existencia a dôsledky viažu na hlavný záväzok. Vzťah medzi hlavným a vedľajším záväzkom je charakteristický jednak obsahovou podmienenosťou (hlavný záväzok podmieňuje vedľajší záväzok) a jednak časovou podmienenosťou (vedľajší záväzok čo do svojho trvania závisí od trvania hlavného záväzku).

Dohodu o zmluvnej pokute možno uzavrieť buď samostatne (následne po uzavretí zabezpečovanej zmluvy), alebo ako súčasť záväzkového právneho vzťahu (zmluvy), ktorého sa zmluvná pokuta týka. Dohoda o zmluvnej pokute musí obsahovať odkaz na zmluvný záväzkový vzťah, ktorý sa zmluvnou pokutou zabezpečuje.

Pokiaľ ide o formu, dohoda o zmluvnej pokute musí byť uzavretá písomne, pričom nezáleží na tom, akú formu má zmluva zabezpečená zmluvnou pokutou. Ak samotná zmluva bola uzavretá ústne, zmluvnú pokutu možno dojednať len osobitne, a to v písomnej forme. Pokiaľ by sa zmluvná pokuta nedojednala v písomnej forme, bola by neplatná a veriteľ by nemohol proti dlžníkovi s úspechom uplatniť zmluvnú pokutu ani na súde.

Dohoda o zmluvnej pokute musí obsahovať označenie zmluvných strán (dlžník a veriteľ). V prípade, že dohoda o zmluvnej pokute je uzavretá následne, a to po vzniku záväzkového vzťahu, označenie účastníkov dohody sa musí zhodovať s označením účastníkov zabezpečovanej zmluvy.

V dohode o zmluvnej pokute musí byť ďalej jednoznačne špecifikovaná zmluvná povinnosť, na porušenie ktorej sa zmluvná pokuta vzťahuje. Nesplnenie zmluvnej povinnosti môže spočívať buď v tom, že sa táto nesplní vôbec, alebo sa nesplní včas, alebo sa nesplní riadne. Porušenie povinnosti môže byť spôsobené tak konaním, ako aj opomenutím. Zmluvná pokuta sa môže týkať nesplnenia povinnosti včas splniť určitý peňažný záväzok (napr. zaplatiť včas cenu za dodané dielo, vrátiť pôžičku) alebo splnenia iných povinností týkajúcich sa predmetu záväzku alebo spôsobu jeho splnenia (napr. zmluvná pokuta za odovzdanie neúplného diela, dodanie tovaru na iné miesto, ako bolo dohodnuté a pod. - pozri Rc 6/2000).

V prejednávacom prípade bola najprv ústne uzavretá zmluva o pôžičke, následne bola uzavretá „Dohoda o uznaní dlhu a spôsobe splatenia“ zo dňa 26. 8. 2010, ktorou žalovaný uznal svoj dlh voči žalobcovi v sume 4.080,- eur a zaviazal sa ho uhradiť do 21. 9. 2010 pod hrozbou zmluvnej pokuty 0,18 % denne z dlžnej sumy do zaplatenia.

Podľa § 558 OZ ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Uznanie záväzku (dlhu) je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov, ktorými si veriteľ zabezpečuje svoju pohľadávku, ktorú má voči dlžníkovi. Uznávaný záväzok je zabezpečený tým, že v dôsledku ním založenej právnej domnienky si veriteľ i takto vylepšuje svoju pozíciu pre prípad vymáhania svojej pohľadávky súdnou cestou. Ak totiž dôjde k súdnemu sporu o takto uznaný dlh, súd predpokladá jeho existenciu v čase uznania. Nie je potrebné dokazovať vznik záväzku ani jeho trvanie v čase uznania. Uznanie dlhu zákon vymedzuje ako jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi, ktorým dlžník dáva veriteľovi najavo, že svoj záväzok uznáva. Okrem všeobecných náležitostí predpísaných pre právne úkony (§ 34 a nasl. OZ) je na platnosť uznania dlhu potrebná písomná forma, vyjadrenie prísľubu zaplatiť dlh a uvedenie dôvodu dlhu a jeho výšky. Pokiaľ ide o uznanie práva čo do dôvodu, nemusí byť síce tento dôvod v listine obsahujúcej uznanie práva uvedený vždy výslovne, ale musí byť jednoznačne vyvoditeľný z inej listiny, na ktorú je v listine o uznaní dlhu výslovný odkaz. Dôvod uznania dlhu nemusí byť v uznávacom prejave uvedený výslovne, stačí, ak je určený poukazom na upomienku o zaplatení dlhu, v ktorej je dôvod dlhu uvedený (R 123/1953).

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie založil na zistení, že účastníci uzavreli ústnu zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalobca požičal žalovanému sumu vo výške 4.080,- eur, následne účastníci dňa 26.08.2010 podpísali „Dohodu o uznaní dlhu a spôsobe splatenia“.

V dohode o uznaní dlhu zo dňa 26.08.2010 potom žalovaný uznal svoj dlh voči žalobcovi vo výške 4.080,- eur, pričom sa zaviazal zaplatiť túto sumu do dňa 21.09.2010. Pre prípad nesplnenia tejto povinnosti si účastníci písomne dohodli zmluvnú pokutu vo výške 0,18% denne z nezaplatenej časti dlhu.

Dohoda o uznaní dlhu však podľa odvolacieho súdu nespĺňa náležitosti v zmysle § 558 rsp. ani 544 OZ, nakoľko neuvádza dôvod dlhu. Formulácia, že dlžník uznáva svoj dlh čo do dôvodu nie je jasná a zrozumiteľná, preto dostatočná, neposkytuje žiadnu informáciu o existujúcom záväzku žalovaného, tento nijak nekonkretizuje, pretože tento dôvod musí byť uvedený jasne a poznateľne, napr. v tomto prípade z dôvodu „poskytnutia pôžičky zo dňa ... “ a iné.

Súd prvého stupňa opomenul zistiť a vyhodnotiť, či zmluvná pokuta dohodnutá v dohode o uznaní dlhu zo dňa 26.08.2010 bola dohodnutá platne. Nakoľko v danom dokumente nie je odkaz na zmluvný záväzkový vzťah (na jeho dôvod), ktorý sa zmluvnou pokutou zabezpečuje, nie je dostatočne zrejmé a určité, ktorý záväzkový vzťah zmluvná pokuta zabezpečuje. Z tohto dôvodu bolo povinnosťou súdu prvého stupňa posúdiť, či zmluvná pokuta bola dojednaná platne a žalobca môže žiadať jej zaplatenie.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa nevykonal vo veci potrebné dokazovanie, vec neposúdil správne ani po právnej stránke a jeho rozhodnutie je v časti priznanej zmluvnej pokuty pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné, čo je dôvodom na zrušenie tohto rozhodnutia a vrátenie súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa sa predovšetkým opätovne oboznámi s „Dohodu o uznaní dlhu a spôsobe splatenia“ uzavretou účastníkmi konania dňa 26.05.2010 (č.l. 4, 5 spisu), za súčinnosti účastníkov konania posúdi, či z tohto právneho úkonu vyplýva dostatočne jasne, určite, zrozumiteľne, teda poznateľne existujúci záväzok žalovaného voči žalobcovi na zaplatenie 4.080,- eur, či je tento záväzok opísaný (okrem uvedenia sumy 4.080,- eur), nielen čo do výšky, ale i čo do dôvodu (predmetu plnenia) a či na základe tohto bol zistenia bol existujúci záväzok žalovaného v uvedenom právnom úkonu pomenovaný a označený tak, že môže platne vzniknúť záväzok žalovaného zo zmluvnej pokuty.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa opätovne o trovách konania pred súdom prvého stupňa a i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.